

Zasady etyki wydawniczej

Poniższe zasady etyki wydawniczej obowiązują dla wszystkich publikacji, serii wydawniczych oraz czasopism wydawanych przez Sieć Badawcza Łukasiewicz - Poznański Instytut Technologiczny (dalej: „wydawnictwo”, „wydawca”).

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Poznański Instytut Technologiczny jako Wydawca czasopism naukowych w trosce o najwyższą jakość swoich publikacji oraz zapobieganie nieuczciwym praktykom publikacyjnym. Kieruje się zasadami, określonymi przez COPE - Committee on Publication Ethics (Komitet ds. Etyki Publikacyjnej), zawartymi w Kodeksie Postępowania [COPE](#). Wydawca zachęca do skorzystania z mapy rozwiązań, jaką stanowią [diagramy COPE](#).

Zasady ogólne

1. Wydawnictwo czuwa nad przestrzeganiem standardów wydawniczych i zasad etyki wydawniczej oraz zapobiega wszelkim praktykom sprzecznym z przyjętymi standardami.
2. Wydawnictwo monitoruje systematycznie powszechnie przyjęte wydawnicze standardy etyczne. W szczególności traktuje jako punkt referencyjny standardy wypracowane przez Committee on Publication Ethics (COPE, <https://publicationethics.org>). Wydawca zachęca do skorzystania z mapy rozwiązań, jaką stanowią diagramy COPE (<https://publicationethics.org/resources/translated-resources/polish-all-flowcharts>).
3. Redakcja udostępnia publicznie wskazówki dla autorów i recenzentów. Materiały te zawierają wyjaśnienie procesów redakcyjnych oraz informują o prawach i obowiązkach autorów i recenzentów.
4. Redakcja zapewnia dobór odpowiednich recenzentów do złożonych prac z uwzględnieniem ich kwalifikacji w zakresie danego obszaru badawczego.
5. Wydawnictwo ma prawo wycofać publikację po jej wydaniu, jeżeli:
 - a) istnieją dowody świadczące o fałszowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów, wpływających jednak na znaczne obniżenie wiarygodności badań;
 - b) praca nosi znamiona plagiatu bądź istotnie narusza zasady etyki wydawniczej.

Zasady dotyczące autorów

1. Zasada rzetelności naukowej

Autor jest zobowiązany do rzetelnego prowadzenia, opisu wykonanych prac badawczych prezentowania i obiektywnej interpretacji badań naukowych. W tekście powinny być ujawnione źródła danych i informacje, które umożliwią powtórne przeprowadzenie badań. Niezgodne z zasadami etyki wydawniczej prezentowanie i interpretowanie danych, a także wyników badań jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem tekstu z druku/publikacji.

2. Zasada rzetelności źródeł

Autor zobowiązany jest wymienić w bibliografii załącznikowej publikacje, które zostały przez niego wykorzystane przy tworzeniu tekstu.

3. Zasady oryginalności pracy

Tekst powinien stanowić własność intelektualną autora. Niedopuszczalny jest plagiat, autoplagiat, fałszowanie, zmyślanie danych i metod badawczych. Wykorzystane w publikacji badania i/lub informacje innych naukowców powinny być oznaczone w sposób wskazujący, że jest to cytaty.

4. Zasada udostępnienia danych

Redakcja nie gromadzi danych badawczych. Autor jest obowiązany do współpracy z redakcją w ramach procesu recenzyjnego. W szczególności na prośbę redakcji powinien dostarczyć dane, na których opiera wyniki swoich badań, oraz przedłożyć stosowne wyjaśnienia, w zależności od potrzeb, także po opublikowaniu pracy.

5. Zasada przeciwdziałania konfliktom interesów

Autor powinien ujawnić wszelkie konflikty interesów, które mogą mieć wpływ na rezultaty badań lub na ich interpretację. Konflikt interesów stanowią relacje podległości zawodowej, zależności ekonomicznej, a także relacje towarzyskie. Redakcja wymaga od autora oświadczenia o braku konfliktu interesów oraz przekazania informacji, które pomogą temu zapobiegać.

6. Zasady autorstwa pracy

W przypadku tekstów wieloautorskich autorzy na prośbę Redakcji zobowiązani są ujawnić wkłady poszczególnych autorów ze wskazaniem, na czym dokładnie polegał wkład danego autora w całość pracy. Aby przeciwdziałać przypadkom nierzetelności naukowej typu „autorstwo widmo” (*ghost authorship*), „autorstwo gościnne” (*guest authorship*) i „autorstwo grzecznościowe” (*gift authorship*) są uznawane za przejaw nierzetelności naukowej i nie są akceptowane przez wydawnictwo. W razie wykrytych przypadków takiego postępowania, redakcja zawiadamia odpowiednie podmioty, w tym instytucje zatrudniające autora, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia naukowców oraz inne, w zależności od okoliczności.

Należy wskazać wszystkie osoby, które uczestniczyły w określonych, istotnych merytorycznych aspektach tworzenia utworu. Autorzy ponoszą odpowiedzialność zbiorową za swoją pracę. Autorzy powinni poinformować Redakcję o źródłach finansowania publikacji, wkładzie instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów („*financial disclosure*”).

7. Nadzór etyczny

Jeśli zakres publikowanej treści dotyczy badań na ludziach i/lub zwierzętach autor powinien przedstawić zgodę komisji etycznej lub inne stosowne pozwolenie na prowadzenie takich badań.

8. Zasady dotyczące błędów w opublikowanych pracach

Jeśli autor odkryje znaczące błędy lub nieścisłości w swoim tekście, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym wydawcę w celu skorygowania zaistniałych błędów przy kolejnym wydaniu lub dodruku.

9. Zasada unikania publikacji zwielokrotnionej, zbędnej lub równoległej

Wyniki badań nie mogą być publikowane w więcej niż jednym czasopiśmie. Złożenie artykułu do publikacji jest rozumiane jako deklaracja, że tekst ten nie został nigdzie wcześniej opublikowany również w postaci elektronicznej oraz że nie jest on złożony w redakcjach innych czasopism ani nie jest fragmentem publikacji zwartej, np. monografii. Zgłaszanie manuskryptów do więcej niż jednego wydawnictwa jednocześnie jest uważane za zachowanie nieetyczne.

Zasady dotyczące członków redakcji

1. Odpowiedzialność

Decyzje dotyczące publikacji tekstów należą do wyłącznej kompetencji redakcji. Redakcja dba o jakość publikowanych materiałów, a kiedy to konieczne, jest gotowa do opublikowania korekty, erraty oraz sprostowania, gdy zaistnieje taka potrzeba. Redakcja ponosi odpowiedzialność za wszystkie treści umieszczone w czasopiśmie.

2. Zasada *fair play*

Wydawnictwo stosuje zasady *fair play*: rasa, płeć, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę tekstów. Stosowana polityka wydawnicza jest niezależna. Artykuły są oceniane wyłącznie pod względem merytorycznym na podstawie ich jakości oraz znaczenia dla nauki i czasopisma.

3. Zasada poufności

Redakcja czasopisma zobowiązana jest do zachowania poufności informacji związanych z procesem redakcyjnym.

4. Skargi i odwołania

Skarga na Czasopismo lub/i Redakcję powinna być pisemna i w przypadku, kiedy dotyczy czasopisma lub postępowania członków redakcji - winna być skierowana do redaktora naczelnego; kiedy dotyczy postępowania redaktora naczelnego - winna być skierowana do Wydawcy i przekazana do wiadomości redaktora naczelnego. Skarżący powinien otrzymać pisemne zawiadomienie o załatwieniu sprawy w terminie 30 dni od daty złożenia skargi.

5. Weryfikacja materiałów już opublikowanych oraz przeciwdziałanie konfliktom interesów

Redakcja może wycofać artykuł z publikacji lub zdecydować o korekcie materiałów już opublikowanych. Nieopublikowane artykuły nie mogą być wykorzystywane w procesie wydawniczym bez pisemnej zgody autora.

6. Dyskusja i poprawki

Redakcja wdraża system Open Journal System, który pozwalał będzie na prowadzenie kompleksowego, elektronicznego procesu wydawniczego, w ramach którego redaktor, recenzent i autor tekstu mogą zamieszczać tekst w systemie, prowadzić recenzje i wprowadzać poprawki na każdym etapie procesu publikacyjnego.

7. Decyzje dotyczące publikacji

Decyzję o opublikowaniu bądź nieopublikowaniu tekstu podejmuje zespół redakcyjny. O decyzji redakcji decyduje przede wszystkim wartość naukowa tekstu oraz jego zgodność z tematyką pisma.

8. Zasada rzetelności naukowej

Członkowie redakcji zobowiązani są dbać o rzetelność naukową publikowanych prac. W przypadku podejrzeń o nieuczciwe praktyki redakcja jest zobowiązana do wycofania tekstu z publikacji i podjęcia kroków wyjaśniająco-naprawczych. Wykrycie nadużyć etycznych (plagiat, sfałszowanie wyników badań, manipulacja wynikami badań, metodą, zmyślanie wyników badań itp.) powinno być zgłoszone w formie pisemnej redaktorowi naczelnemu czasopisma. Redakcja czasopisma postępuje zgodnie z zasadami sformułowanymi przez Committee on Publication Ethics (COPE) <https://publicationethics.org>.

W przypadku naruszenia zasad etycznych w tekście już opublikowanym redakcja wycofa artykuł ze strony internetowej, zamieszczając informację o powodach wycofania, a w przypadku tekstu drukowanego redakcja zamieści stosowne oświadczenie w następnym numerze czasopisma. Redakcja poinformuje o sprawie autora, instytucję, w której jest afiliowany, recenzentów, osoby poszkodowane, a także, jeśli będzie to konieczne, inne organy nadzoru etycznego. Jeśli nadużycia etyczne w tekście będą w niewielkim stopniu, skorygowany tekst będzie mógł być ponownie opublikowany. Jeżeli w redakcji występuje konflikt interesów, zgłoszenie powinno zostać złożone Wydawcy.

Zasady dotyczące recenzentów

1. Współpraca z zespołem redakcyjnym

Recenzenci biorą udział w procesie redakcyjnym na etapie recenzji i mają wpływ na decyzje podejmowane przez redaktorów odnośnie do publikacji tekstu. Recenzje wpływają na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanej pracy.

2. Zasada terminowości

Recenzent zobowiązany jest dostarczyć recenzję w ustalonym terminie. O przyczynach opóźnień lub odstąpieniu od wykonania recenzji recenzent powinien niezwłocznie poinformować redakcję.

3. Zasada poufności

Wszystkie recenzje oraz recenzowane prace mają charakter poufny. Ujawnianie ich osobom trzecim jest niedopuszczalne, z wyjątkiem osób, które biorą udział w procesie wydawniczym.

4. Zasada zachowania obiektywności

Recenzja powinna mieć charakter obiektywny. Recenzja powinna dotyczyć tylko kwestii merytoryczno-formalnych tekstu. Jakiegokolwiek uwagi pod adresem osoby autora są uważane za niestosowne. Wszystkie uwagi recenzenta powinny zostać odpowiednio uzasadnione.

5. Zasada rzetelności źródeł

Recenzent powinien ujawnić wszystkie przypadki, które wskazują na podobieństwo recenzowanej pracy do innych prac oraz wskazać, które prace nie zostały przywołane przez autora.

6. Zasada przeciwdziałania konfliktom interesów

Recenzent nie może wykorzystywać recenzowanej pracy dla własnych potrzeb i korzyści. W przypadku występowania konfliktu interesów z autorem/autorami tekstu powinni zostać wyłączeni z procedury recenzowania.